

علی محمدی / ایران

در این راستا عمده‌ترین مؤلفه‌های مؤثر مشارکت بر اقتدار و امنیت کشور، این چنین قابل اشاره است:

۱ تولید قدرت ملی

در نظام‌های مردم سالار، مشارکت سیاسی بالای مردم در امور کشور و در شکل متداول آن یعنی انتخابات، تولید قدرت ملی می‌کند و توانایی لازم را برای رفع آسیب‌ها و بی‌اثر کردن تهدیدها افزایش می‌دهد.

۲ افزایش درجه مقبولیت نظام سیاسی

هر اندازه حضور مردم در انتخابات پررنگ‌تر و انتخاب‌های آنها شایسته‌تر باشد، مقبولیت نظام سیاسی بالاتر و قدرت مدیریت آن در محیط داخلی و تأثیرگذاری اش در نظام بین الملل بیش‌تر می‌شود و نیز امکان خنثی کردن تحریم‌ها و تهدیدهای دشمنان فراهم‌تر می‌گردد.

۳ ارتقای ثبات سیاسی

مشارکت حداکثری با انتقال مسالمت آمیز مطالبات شهروندان به نظام سیاسی و قاعده‌مند کردن رقابت‌های سیاسی باعث افزایش ثبات سیاسی می‌شود. در نتیجه، بین ثبات سیاسی در کشور با امنیت و مشارکت حداکثری رابطه مستقیم وجود دارد.

۴ ارتقای همبستگی و وحدت ملی

مشارکت حداکثری مردم در انتخابات، نمادی از همبستگی ملی اقشار مختلف است. هر چه ضریب همبستگی ملی در یک کشور بالاتر باشد، ظرفیت‌های ملی برای رشد و توسعه و بهره‌وری سوق پیدا کرده، آسیب‌ها و تهدیدها رنگ می‌بازند و مخاطرات امنیت و اقتدار ملی کاهش می‌یابد یا از بین می‌رود.

۵ تقویت ارکان نظام تصمیم‌گیری و اجرایی

از مؤلفه‌های اثرگذار بر امنیت و اقتدار ملی با همه ابعاد و متغیرهای آن، میزان قدرت ارکان نظام و وجود مسئولانی در رأس امور کشور است که از درجه مقبولیت و حمایت بالایی از طرف مردم برخوردار باشند. مشارکت حداکثری مردم در انتخابات و تجمیع آرا روی افراد و گزینه‌های شاخص، این مزیت را ایجاد می‌کند و زمینه روی کار آمدن دولت و مجلسی با رای بالا را برای ارکان نظام تصمیم‌گیری و اجرایی فراهم می‌کند.

۶ کمرنگ کردن تهدیدهای خارجی

جمهوری اسلامی ایران در طول سال‌های پس از پیروزی انقلاب و بخصوص سالیان اخیر، همواره با موجی از تهدیدها و تحریم‌های پیچیده با هدف به هم زدن نظام محاسباتی مردم و مسئولان و مخدوش کردن امنیت و اقتدار ملی روبه‌رو بوده است. پیام روشن مشارکت حداکثری مردم در انتخابات، بی‌اثر بودن هر نوع تحریم و تهدید است که اغلب به منظور ایجاد انحراف فکری در نوده مردم یا به قصد دست برداشتن مردم از آرمان‌ها و اعتقادشان اجرا می‌شود.

۷ کاهش تعارض‌های خشونت آمیز

انتخابات، فرصتی برای پیگیری مطالبات سیاسی از طریق انتخاب نامزدها و برنامه‌های آنهاست. جامعه‌ای که مطالبات سیاسی در آن انباشته شود و بدرستی مدیریت و هدایت نشود، می‌تواند زمینه‌های بروز ناهنجاری‌های امنیتی و تعارض‌های خشونت‌آمیز فراهم کند. یکی از تأثیرات مشارکت حداکثری در انتخابات، مدیریت مطالبات و کاهش تعارض‌ها و ناهنجاری‌های امنیتی است.

۸ تثبیت موقعیت و تقویت قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران

مشارکت حداکثری در انتخابات با تثبیت الگوی مردم سالاری دینی در کشور باعث تثبیت موقعیت جمهوری اسلامی ایران و تقویت قدرت نرم آن می‌شود. اما اینکه چگونه این مشارکت حداکثری در انتخابات تحقق می‌یابد منوط به توجه به راهکارهاست؛ راهکارهایی که رهبر معظم انقلاب در متن راهبردی «سیاست‌های کلی انتخابات» به رؤسای قوای سه گانه ابلاغ فرمودند.

بی‌تردید، با نصب‌العین قرار دادن بند بند این متن راهگشا در هر کنش انتخاباتی (توسط آحاد مردم تا همه گروه‌های سیاسی و از تمامی مسئولان و تصمیم‌سازان کشور تا مجریان انتخابات) می‌توان به تحقق نقش مؤثر و غیر قابل انکار انتخابات آتی بر توسعه و ارتقای امنیت ملی امیدوار بود.

در مراحل مختلف (اعم از ثبت نام و تأیید صلاحیت، مرحله تبلیغات انتخاباتی، برگزاری انتخابات و مرحله پس از اعلام نتایج) اهمیت اساسی دارد، اما با این حال رابطه بین انتخابات و امنیت ملی صرفاً به این موارد محدود نیست. نکته مهم دیگر اینکه تبدیل کردن انتخابات به فرصت یا چالشی برای امنیت ملی، تنها به عملکردها و رویکردهای سازمان‌های امنیتی و اطلاعاتی یا نهاد‌های نظامی و انتظامی بستگی ندارد، بلکه

مجموع عملکرد کنشگران حاکمیتی یا ملی است که در موضوع امنیت ملی بیش‌ترین تأثیرگذاری را دارا است.

یکی از رویکردهای ناسالم انتخاباتی که باعث ایجاد چالش‌هایی برای امنیت ملی می‌شود برخی تلاش‌ها برای دوگانه‌سازی «نظام - مردم» در جریان رقابت‌های انتخاباتی است. در این چارچوب، دشمنان تلاش می‌کنند تا فرصت انتخابات و مشارکت حداکثری مردم را در انتخابات بسیار کمرنگ ساخته و در مقابل با ایجاد دوگانه «نظام - مردم» و با طراحی نوعی بازی باخت - باخت، هرگونه نتیجه انتخاباتی را به سمت تضعیف امنیت ملی سوق دهند. این دوگانه‌سازی تخریبی با تبلیغات خاص و ذهنیت‌سازی منفی، بسترهای اولیه را برای ایجاد تنش‌های روانی و سیاسی در جامعه ایجاد می‌کند. بر این اساس، کنترل هرگونه اقدام‌های آگاهانه یا ناآگاهانه معطوف به این نوع از دوگانه‌سازی‌ها و مقابله با آنها، می‌تواند از تبدیل شدن انتخابات به چالشی برای امنیت ملی جلوگیری کند.

■ مشارکت انتخاباتی و امنیت ملی

در موضوع مشارکت و ارتباط آن با ابعاد مختلف امنیت و منافع ملی نظام جمهوری اسلامی ایران نیز بررسی‌های مختلفی انجام شده است. در واقع، حضور حداکثری آحاد مردم و گروه‌های سیاسی در انتخابات، ضامن امنیت و اقتدار کشور و تقویت‌کننده پیوند ناگسستنی نظام جمهوری اسلامی با مردم است.